

119.

SUB AUSPICIIS DIVINIS,
ET
Cum permisso Ampl. Colleg. Philos.
Reg. Acad. Upsal.
DISQUISITIONEM POLITICAM,
DE
JUDICE
PRINCIPUM
LITIGANTIUM
IN REGNO HEREDITARIO,
PRÆSIDE
VIRO CELEBERRIMO,
MAG. JOHANNE
I H R E,

Eloqu. & Polit. PROFESS. Reg. & Skytt.

Soc. Reg. Scient. MEMBR.

Publico honorum examini committit,

ERICUS MAGNUS FLORELIUS,

VERMELAND U.S.

In Auditorio Carol. Maj. ad diem 23 Martii
ANNI MDCCXLV.

Horis, ante meridiem, solitis.

UPSALIÆ.

Högåreborna och Dygderika
Fru PROSTJÄNNAN,
Fru ELISABET
FRYKMAN,
Min Ädgtårade Käresta Moder.

Man utan fläck ei solen stådar;
Bland klara dagar, är ei nytt
Se huru sorgemoln förbytt
Dem i mörk natt; hur glädien bådar
Påfölsand sorg / när han är störst;
Hur alt på jorden är förgångligt /
En är då jordiskt hopp fångångligt,
Som endast jag ei rönat först.

Knappt werldsens rynd sig för mig visat/
Knappt första barndoms stor jag trådt;
At åga Far jag knapt förstådt ;
Då högsta Mäkten mig har risat /
Mig Far beröfadt. Hulda Mor !
All Eder ömhet, nog samt slatta
Ei finnet kan, än mindre fatta
I pennan; nog; En fagnad stor.

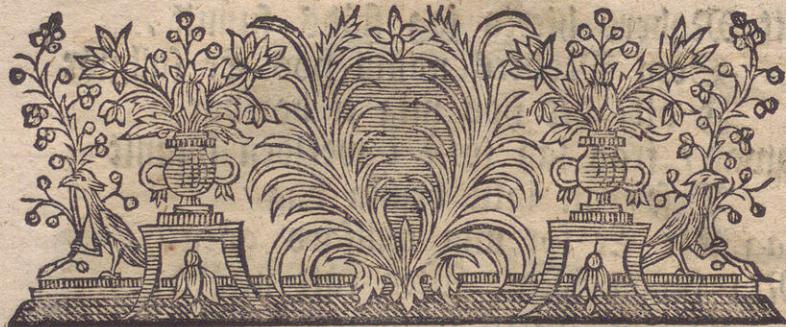
Ett

Ett Moders hierta jag ståds sunnit,
Som Moders namn hos Er fullgiör
I alt; det hos mig ei bortdör,
Hwad / från jag först i werlden hunnit
Bese / alt intil denna dag /
Jag sedt Er för min wålfård göra,
Min hulda Mor. Men rått utföra
Ert los, vertil är jag för swag.

Tag mildt emot, hwad jag här gifwer
Til wördnads pant af ödmilkt sin:
Den är väl swag, men är doch min.
Jag följer thit mig plikten drifwer /
Fast jag ei then fullgöra kan;
Jag önskar ståds / at sifwerhåren
Ert huswud pryda flera åren /
Sist ewigt årekronan san!

Min Högtårada Kåresta Moders

Lydigste Son
E. M. FLORELIUS.



BONO CUM DEO.

P R A E F A M E N .

INtensissimum studium, suæ, quocunque poterunt modo, consulendi saluti, tam alte hominum meritibus infixum esse, ut scopus sit, quem præcipue attingere studeant, experientia teste novimus. Nec id temere vel caju quodam factum fuisse, interpretari fas est. Præterquam enim, quod instinctui naturali nobis cum omnibus creaturis communis, plurimum heic tribuendum sit; accedit motivum, majoris sane ponderis, e rationali nostra natura petitum, quod legem simul divinam ibidem manifestatam exprimit: sacerdotia, quæ felicitatem promovent. Omnis vero felicitas cum in consensu actionum cum natura nostra rationali consistat; ingvera, quam inde concipimus, voluptate; præce-

PRÆFAMEN.

præceptum inde habemus: fac ea, quæ rationali naturæ
conveniunt, omittre, quæ repugnant. Cui præcepto con-
venienter si homines actiones suas dirigerent, in scopo
sibi proposito sectando, æqualitatem naturalem sartam il-
libataisque optime servare possent. Nam vero adeo per-
versi sunt homines, ut, suffocato appetitu rationali,
plerumque sensuum illecebris abripiantur, iisque, post-
posito rationis judicio, occæcati, nubem, uti dicunt,
pro Junone sæpiissime amplectantur, hoc est, sub spe-
cie felicitatis quærendæ, alter alteri suum dero-
gando violet evertatque ea juris naturæ præcepta, qui-
bus tota nostra securitas innititur. Quam ob caussam,
ne miremur, neglectis minoribus juribus, ut majora sal-
va teclaque conservarent, homines in civitates coeundo su-
periori se subjecisse. Tantum igitur abest, ut statum civi-
lem cum nonnullis dicamus omnia naturalia jura absorb-
uisse, ut potius affirmemus, supremum jus, cui omnia
reliqua merito subordinantur, civibus salvum ibi obtine-
re: salus populi suprema lex esto. Qui propterea limes,
uti a lege naturali principi positus est, potestatemque e-
jus definit; ita diversa ejus, quæ in diversis civitatibus
deprehenduntur jura, majora ipsi competere non intel-
liguntur, quam cives cesserunt, cum omnes primo &qua-
les fuerint. Ex hoc itaque fundamento determinanda
videtur controversia veteribus & recentioribus tempori-
bus agitata, circa JUDICEM PRINCIPUM LITIGANTIUM
IN REGNO HEREDITARIO: quum enim pro objecto ha-
beat ejusmodi jura, quæ ex ortu civitatis repetenda sunt;
tutius utique incesserimus, si in dubia caussa ad primam

A

originem

PRÆFAMEN.

originem regrediamur, naturamque doni a voluntate & conditione dantis eliciamus, si, inquam, authenticam interpretationem primo concedenti vindicemus. Latet vero in eo præcipua rei difficultas, quod quum alii populo hujus controversiae arbitrium deferant, nonnullis majestati principum minus conveniens videatur, eorum placita expectare, qui inferiores sunt, in primis quum in familia regnatrice revera majestas sita sit, populusque in priu- nævam libertatem, superstitibus heredibus, nondum remigraverit. Contradictionem itaque involvere videtur, inferiores superiorum jura in sua versare urna, suique domini velut tribunal descendere. Sed Salva res est & si modo, ut canit Ovidius l. V. Mæth. v. 524. 525.

nomina rebus

Addere vera placet, non hoc injuria factum.

Ego vero dum haec disquisitionem ulterius persequi in annum induco, Tuum L. B. mihi pacis cor favorem, quo sublevatus lucubrationes basce leviusculas, candido Tuo conspectui alacris subjiciam.

§. I.



Mnes actus, qui ab homine profiscuntur, neminem sugere crediderim duplicitis esse generis. Aut necessario fluunt ab essentia hominum, atque ita cum ea connexi sunt, ut, posita essentia, necessario ponantur; aut in nostra potestate sunt ita, ut, salva essentia, pro nostro arbitrio perpetrari & omitti queant. Illi naturales & vitales vocantur, hi moralium & liberorum actuum nomine vniuent. Iстis omissis, dum hos sub incudem vocamus, videbimus eos, uti in sola nostra potestate fundatos, ab omni necessitate eximi. Cum enim hæc eorum libertas constare non posset, si repugnaret in ipsis ideis, aut in cursu naturæ, eos omitti aut produci; patet eos neque metaphysice neque physice necessarios esse. Quod ad necessitatem morallem attinet, libertatem eorum ea non tollit; quos cunque enim concernit, inadmissibiles facit, pluribus salvis, quos nobis non constat determinate ultra prohiberi lege. Hos tamen actus sua non destitui ratione, vel inde liquet, quod casum dari irrationalem absconum sit. Cum enim omnis libera voluntas, quam hujusmodi actus sibi præstruunt, quippe quæ non nisi circa cognita appetenda & adversanda versatur, in intellectu consequenter ratio-

nem agnoscat, & inde determinata dicatur; hi quoque actus in intellectu rationem habent, & determinati vocantur. Consensum alicui rei præbemus, dum declaramus voluntatem nostram circa eam approbandam determinatam esse: patet igitur, eum inter actus liberos referri, adeoque recte definiri per determinationem voluntatis ad aliquid ratum habendum. Pro vario modo, quo consensus manifestatur, varia nanciscitur nomina. Expressus dicitur, qui verbis, tacitus, qui factis cognoscitur. Præsumptus ex utilitate consentientis elicetur, cui recentiores addunt interpretandum, qui intelligitur ex societatis membra cum ejusdem capite.

§. II.

Promissum est consensus alteri declaratus de jure in ipsum transferendo, quod, dum ab altero ratum habetur, mutuum est. Cum autem pactum sit promissum mutuum, necesse est, ut mutuo absolvatur consensu. Consensus ideam expressimus (sup. §.) per voluntatis determinationem ad aliquid ratum habendum: mutuus igitur consensus est plurium voluntatum determinatio circa unam rem; qui cum in promisso mutuo obtineat, etiam in pacto requiritur, & quidem illi essentialis est. Hinc non obscure patet, quidquid de consensu dictum est, de pactis affirmari, adeoque, ubi consensus liberam voluntatem sibi non præstruit, uti in actibus necessariis, quando metu injusto aut ignorantia elicetur, in utroque casu nec pactum adesse.

§. III.

§. III.

Perspecta sic pæcti natura & essentia , facile unicuique constabit præceptum naturale ; pæcta sunt servanda . Consensum enim mutuum requiri diximus (§. 2.) ad omne pæctum , quo alter jus , quod suum fuit , transferendo compacifcentis facit , alter illud dum acquirit , suum efficit , ut , præstructo pæto , statim sequatur hæc juris sui mutatio in alienum ; universale autem est legis naturæ præceptum , o- mnes obligans ad suum cuique tribuendum : in pa- Ætis consequenter valet , ut jus translatum inviola- tum relinquatur , & cum in eo casu servari dicantur , pari modo sequitur , pæcta esse servanda . Con- venientissimum præterea est naturæ nostræ , ideoq; lege injunctum , ut nostræ studeamus conservatio- ni ; hoc autem ægerrime nos posse , unicuique fa- cile constat , nisi pæcta ineamus , quibus conservatio nostra vel maxime nititur : manifestum inde est , qua- tenus conservatio nostra est sectanda , eatenus pa- Æta non esse violanda .

§. IV.

Jus est facultas a lege profecta , agendi ipsi convenienter , cui obligatio respondet , quæ consi- stit in necessitate inde profecta ad illud agendum vel patiendum . Omne igitur jus & obligatio legem requirit & consequenter a lege determinatur . O- mnia propterea jura & obligationes , quæ pæcto o- riginem debent , ex lege naturali (§. 3.) data : pæcta sunt servanda , æstimari & mensurari debent . Hanc autem

autem legem demonstravimus, omnia vindicare nobis, quæ per mutuum consensum a nobis acquiruntur, & a nobis removere, quæ translata sunt; (§. cit.) unde autem intelligitur, cur aliquid existat, caussam ejusdem dicimus; caussam igitur legem naturalem constituumus, unde qualitas jurium & obligationum hujusmodi pendent. Qualis autem caussa, talis effectus est, qua propter jura & obligationes hujus generis seu effectus legis, ultra se extendere non possunt, quam in quantum lex, ut causa eorum determinata concedit; legem autem ex dictis patet, determinare jura & obligationes ex pacto ideoque ex mutuo consensu: ultra consensum igitur nulla jura, nullæ obligationes pactitiæ esse aut concipi possunt.

§. V.

Quam ob caussam, cum ejusmodi jura, licet in lege naturæ causam agnoscant, determinate tamen ex consensu determinentur; (§. 4.) inferimus recte, omnem rationem, cur alter altero superior sit, pacto adscribi. Quatenus homines considerantur, qua tales, nullam rationem invenimus, cur alter altero majora jura habeat. Si enim naturam nostram physice consideramus; omnes uno modo generamur & conservamur, eadem corporis structura ornati sumus: si moraliter; deprehendemus, nos iisdem legibus naturalibus subjectos, & consequenter jura & obligationes habere æquales. Quare ejusmodi officia hominum absoluta & connata dicuntur.

cuntur. Officia reliqua, quæ a natura nostra cognoscuntur, indeterminata sunt, quorum uni præ alio majora ut competant, nulla in natura adest ratio determinata; determinati autem semper determinata erit ratio; aliunde igitur hujusmodi officia determinentur, necesse est, unde acquisita & hypothetica dicuntur: Illa autem ratio determinata alia non est, quam consensus mutuus. Cum enim ostensum sit, (§. 3.) consensu jus nostrum in alterius permutari, & quidem juri naturali convenienter nos obligari ad jus hocce, quantum sit, salvum relinquendum, quod tamen officium ante consensum mihi qua tale, non incumbit, uti jus neque alterius erat naturaliter, & consequenter hypotheticum est; manifestum est, jura & officia hypothetica originem debere pactis. Superior est, qui jure gaudet inferiorum actiones pro arbitrio determinandi; omnibus autem competere æqualia jura ex natura, vidimus: superioris igitur ius & subditorum officia absoluta non sunt. Hypothetica ergo sunt, quæ cum pactis adscribantur; superioris etiam jura ex pactis repeti debent.

§. VI.

Statum rei metimur mutabilium consideratione cum ejus fixis; ex varietate igitur mutabilium res intelligitur varios subire status. Ut igitur consideratione mutabilium in homine cum ejus essentia oritur status, ita ex varietate mutabilium, quæ ipsi
con-

contingunt, varius status. Nemo non intelligit, actiones & passiones hominum, quæ juris & obligationis capaces sunt, inter actus liberos referri, & cum hi aetus & adesse & abesse, salva essentia, possint, (§. I.) inter mutabilia hominis esse referendos: alias enim variari pro variis juribus & obligationibus, aut variam sustinere habitudinem non possent: actiones igitur & passiones, cum in homine mutantur ob varia jura, varium efficiunt hominum statum. Jura & officia sunt vel absoluta vel hypothetica (§. 5). Status igitur hominis est aut absolutus aut hypotheticus. Status civilis est, in quo homines imperanti subsunt, cuius arbitrio convenienter tenentur actiones suas determinare, ut finis obtineatur praefixus. Quapropter, cum imperans jure gaudeat actiones eorum determinandi, & superior consequenter sit; (§. 5) jura vero superioris sint hypothetica, adeoque pactis adscribantur: (§. cit.) patet, statum civilem, hisce juribus innatum, statum esse hypotheticum & propterea pactis adscribi.

§. VII.

Cum necesse sit, ut status civilis origo in partis inveniatur; (§. 6) quo jura hujus status eo melius innotescant, ulterius inquirendum est in ejus resolutione, quæ pacta hic status presupponat. Statum civilem diximus esse, in quo homines imperanti subsunt, cuius arbitrio convenienter actus suos instituere tenentur ad finem intentum obtinendum.

dum; (§. cit.) duo igitur tantum diversa heic consideranda veniunt; imperans unum, qui jure gaudet actiones aliorum determinandi, subditi alterum, qui actiones suas conformare tenentur ad voluntatem imperantis. Cum enim imperans jus illud in subditos habeat ex consentu eorum; (§ 5.) consensus primo requiritur subditorum, & quidem mutuus, de hoc jure imperanti conferendo; omnis autem consensus mutuus pactum constituit, (§. 2.) pactum habemus ergo primum, quod in hoc statu requiritur. Hoc pacto inter plures inito, nulla tamen ratio adest, cur huic vel illi hoc jus, prout imperanti, competit, cum in eo solum pacto de jure transferendo consenserint, non autem transtulerint. Alterum igitur oritur pactum inter populum, primo pacto unitum, & principem in altero designatum. Ratio igitur cur statum civilem inierint in primo; cur imperium in hac vel illa resideat persona, in altero pacto querenda est.

§. VIII.

Perspecto superiori §., quæ pacta status civilis habeat, dum perfectus erit, cum nos proprius accingimus ad eorum naturam considerandam, prætereuntes primum pactum, prout unum apud omnes, licet a variis caussis impellentibus ortum, alterum ulterius persequemur, in quo omnis varietas statuum civilium invenitur. Demonstravimus, omnne jus, ex pacto ortum, majus non esse, quam ex pacto intelligitur; (§. 3.) vidimus pariter, imperium

rium pacto conferri in principem, diverso a primo; (§. 7.) manifestum ergo est, omnia jura in quæ imperium dividitur, inde determinari quoad varietatem. Hæc diversitas perspicitur in ipso subiecto majestatis: ut enim una pars paciscaens tanquam una persona consideratur; ita hæc vel moralis est, plures physicas in se complexa, quam dum concilium constituit, forma regiminis est Aristocratia; dum omnines familie civitatis constituent, forma est Democratica; vel etiam persona physica majestatem habet, dum Monarchicum vocatur regimen, & κατ' ἔξοχην regnum. Prioribus missis, in hoc etiam regimine diversitas se conspiciendam præbet, & qua modum majestatem habendi, & eam gerendi. In modo majestatem habendi, quam heic præcipue spectamus, distinctione regnum exoritur in hereditaria & electiva. Electivum est regnum, in quo majestatem habet princeps electus, eo autem mortuo, redit ad populum; toties igitur secundum pæctum in ejusmodi regnis renovatur, quoties novus princeps eligitur. Hereditarium autem dicitur regnum, in quo imperans majestatem habet ita, ut simul unus ex familia ejus, in eodem pacto, designetur postea imperatorius. Ex familia vero aut designatur heres, qui principem electum propinquitate proprius attingit, aut gradus respectu non habito, ex primogenitura jure linea observatur, & prima cum posteritate extincta, secunda præfertur aliis, & sic deinceps. Prior modus stricte hereditarius dicitur, posterior linearis. In lineari succedendi modo vel mares matribus succedunt, qui Francicus, vel seminarum ratio ha-

tio habetur, qui Castellanus appellatur. De omnibus modis, cum in pactis fundentur, valere patet, quæ de pactis in genere differuimus.

§. IX.

Dum leviter sic tetigimus, quæ generatim de regnis observari merentur, accedimus jam ad scopum nobis præfixum, specialiori subiecturi considerationi regnum hereditarium & jura imperantis, utpote proprius huc spectantia, quomodo in eo limitentur. Diximus, modum hereditarium in regno obtinere, ubi majestas per pactum principi primo iusta concessa est, ut unus postea e familia ejus regnet in eodem pacto designatus (§. 8.) Primus igitur limes hic ponitur numero familiæ in uno, qui regnabit, terminando. Alter limes ex hoc pacto emergit, qui, certo familiæ membro ex populi consensu jus præcipuum acquirente succedendi, singulis ponitur. Quod ad modum pertinet consensum significandi, non negaverim, eum sæpiissime veteri consuetudine niti, & merito quoque inde jus certo imperandi acquiri, quod in primis lex, ita dicta, Salicæ Francorum testatur; ut vero, quoevere modo fiat, firmiter inde elici possit succedendi jus, ex dictis aperte constat requiri.

§. X.

Quis judex sit principum litigantium in regno hereditario, non obscure cuivis constare, ex superioribus, crediderim. In antecessum tamen observamus, obscuritatis notam effugiendi caussa, nos ju-

dicem heic loci non sumere in rigore civili, vel prout judex dicitur, qui jus acquisitum judicando persequitur; & consequenter superior est; sed illum vocamus judicem, qui naturale jus vindicat, ratione illorum, quorum inducit obligationem hæc juris sui vindicatio, unde litigantes & judicio hujus obnoxii sunt in hoc regno, qui a pacto, cum principe initio, æquale sibi videntur habere jus succedendi, & consequenter cum unus solum requiratur imperans, neutri adhuc succedere possunt. Quæstio igitur eodem recidit, ac si quereremus, unde jus uni præ altero accedit majus succedendi in familia, ubi pluribus ex primo pacto hoc jus æquale creditur. Te vero B. L. si judicis vocabulum offenderit, mea venia aliud responas licet, arbitrumque dicas. Explicatis sic terminis, POPULUM pronunciamus JUDICEM PRINCIPUM LITIGANTIUM IN REGNO HEREDITARIO. Pari modo enim ac familia, ex pacto jus habet succedendi, ita unus indidem determinate hic & nunc succedendi. (§. 9.) Sequitur proinde, in omni casu, quo determinata causa ex pacto allegari non potest, unde constet, jus cuiuspiam candidatorum potius esse, nec determinate effectum locum habere, ideoque neminem adhuc jus habere determinatum in familia imperandi. Si vero ita ex pacto jus Majestatis non conferri individuo ex familia intelligitur; huius autem jura principem superiorem constituere demonstravimus; (§. 8.) superior autem alter altero fine consensu esse non potest (§. 5.) ideoque nec

nec singuli in familia populo superiores facti sunt; novus certe consensus requiritur populi ad majestatem certo ex familia conferendam, & quia diximus, populum, eo casu, judicem esse principum litigantium: E. At dum ita argumentamur, nobis objiciunt alii: *majestatem esse supremam quamvis in civitate potestatem, implicare ergo, actus ejus cuiusdam subesse judicio; illam habere familiam complexe, et si non singulatim: ergo nec lites circa eam intra familiam ortas populi judicio committi debere.* Eorum vero tela nos non feriunt. Ex definitione enim regni hereditarii patet, familiam jus adeptam esse majestatem habendi in uno tantum terminatam; (§. 8) quatenus autem ille unus, qui ex familia succedat ex pacto non cognoscitur, nemini eatenus adhuc concipi potest majestas a populo collata, licet uni conferenda; singuli igitur æquales considerati, judicio subsunt populi sine ulla læsione, tum majestatis, quæ ratione unius determinandi adhuc apud populum est, tum juris ad majestatem, quod familie non derogatur hujusmodi judicio. Regerunt autem ita; *licet majestatem determinate non habeant, attamen jus, quod æquale concipitur plurium ad majestatem, ipsis derogatur sine ulla ratione, quippe qui in judicio excluduntur a regno, & consequenter leduntur.* Sed revera ita non est. Cum enim in regno ejusmodi unus in familia præ aliis jus habeat succendi ex consensu populi, observamus duo momenta requiri ad imperaturum ex familia; primum naturale, scilicet, ut ex familia natus sit, civile alterum

rum, ratione primi populi consensus in unum applicati, vel, si liquidus non sit, deinde declarati. Utraque quidem jura ex pacto oriuntur, alterum vero, cum tota familia habeat, ceu ab uno capite orta, universale est, & non laeditur, nisi extra familiam quispiam succedat, alterum, cum unus in familia habeat, particulare ipsius est jus, nec reliquis derogatur, eorum exclusione, qui nempe id non habent. Perspicuum igitur est, inter plures, eos non laedi, quibus populi consensu unus eorum jus particulare acquirens, praefertur. Album nobis adjicit calculum Ulricus Huberus in Hist. Civ. Tom. I. p. 493. e veteri Francorum historia, ubi pluribus vicibus haec quæstio celebrata est, dum refert; Philippo Longo fratri defuncti regis successio disputabatur in favorem Johanne, Ludovici filiae, postquam filius posthumus Johannes dictus, intra octiduum decesserat; quippe marium successio nulla lege stabilita erat, nam lex Salica, quæ jacatur, est consuetudo vetus, de promiscua successione veterum Francorum, non de regno, exemplis in contradictorio hac parte, non dum introducta; Carolo Philippi patruo & Eudone puellæ avunculo pro filia nitentibus. Sed Procerum sententia jus marium post quinque menses interregni approbatum est. Idem enim valuit Procerum sententia, ac populi, quem repræsentant. Plurimi dum affirmantes, arma supremum esse judicem, certaminis existimant singulare committendam esse hanc litem, facile de facto me consentientem habebunt; si autem de jure ambigatur, existimaverim, præterquam quod hoc extra ordinari.

ordinarium medium sit ius suum vindicandi, quod, dum aliud datur, adhibendum non est, nec populum, cuius esse decisionem hujus litis demonstravimus, totam suam salutem tam incertæ aleæ committere debere. Populi itaque judicium in dubio casu firmum perstat, neque infirmatur per restrictionem illius a juris naturæ præcepto; ex duobus malis minus eligendum est; eamque ob causam etiam inviolatum esse debere putamus, quum populi consensu eorumque fide jurata, licet minus juste elicita, determinetur imperans. Idem obtinere patet ex diuis, dum universalis populi salus agitur, scilicet, quod, eo casu, consensus populi recte determinetur illi convenienter, & eo respectu judicium successionis ad exterios devolvi possit, cum particularis populi arbitrium subordinandum sit plurimum saluti, quod novimus accidisse, bello Germano, triginta annos continuato, ad finem deducto, dum variæ provinciæ principem mutarunt. Sic quoque Sveciæ Pomeriana pluresque regiones cesserunt, ut, belli sumtibus resarcitis, publica obtineretur tranquillitas. Superioribus igitur salvis, non dubitamus assensum præbere Thomasio dicenti in notis ad Hub. jus civitat. p. 286. *rationes pro Principe designando non magni sunt momenti, si princeps, cuius causa agitur, careat potestia: at, si hac polleat; pleni sunt libri jurisconsultorum ejusmodi locis communibus, unde defensor cuiuscunque causæ plurima argumenta colligere poterit per potentiam principis, cuius causa agitur nullum roboris acceptura.*

T A N T U M.

Domino RESPONDENTI.

Tῷος Φιλοφρόνως διακειμένῳ πρὸς τὴν παιδείαν, καὶ τὴν μάθεσιν τῶν ἐλευθερίων γεαμμάτων διὰ σπερῆς ἄγοντι ὡς ἐνι μάλιστα, ἀνάγκη δηλούστι μέλειν συνέχως καὶ ἐνασαχθεῖν τὸ δέδεμιας ὄλιγωρεν ἐνκατεῖας τὸ ἐφίκνειεῖν τῆς μεγαλοτίμου καὶ καλλίτης καὶ ἡδίσης κτήσεως, ἥσπερ ἀνθρώπῳ ἀρετῆς μετέχοντι μηδεὶς ἡτε μέζουα πλάτου ἡτε γενν βεβαιότερον δύναται ἀν ἔυρεν πώποτε. Εἰ γάρ μὲν οἱ Φιλάργυροι, οἱ ἐπὶ τὸν ὄλβον ἰσχυρῶς σπένδοντες ἐφ' ἡμέρᾳ γεδ' ἐπὶ νυκτὶ δὲ λήγγασι πᾶσαν γε τὴν σπεδὴν μετατιθέμενοι εἰς τὸ συναθροίσας θατὰ χειμάτα, καίπερ ἐνέπιστικην ὡς τάχισα μὲν διαρρέοντα, μεταπεσθῆτες εἰς τὰ ἐναντία τῆς τύχης, καὶ ἀφανιζόμενα ἔτι δὲ καὶ βλάπτοντα τὰς ἔχοντας μᾶλλον ἥπερ ἀντοῖς λυσιτελέντα. Πῶς δὲ ἄξιον ἀν ἐη τὸ μηδένα χερόνον διαλιπεῖν ἀσχοληθέντα περὶ τὴν σοφίαν, τὴν δὲ παρομαρτήσαν τοῖς κεντημένοις, καὶ τὸ μέγιστον πρὸς τὸ ἐύδαιμοντος τὴν συμβάλλοντα μέρος. Καὶ ταῦτα δή Συ, Εταῖρε τριπόθητε, ὅρθως καὶ γνεγοντας λογιζόμενος, ἐφάνης μὲν δὲ τοῖς Σεαυτῷ ὁμιλούσι δὲ ραθύμως, ἀλλὰ πάνυ γε σπεδάιως φροντίζειν τὰς ραθώνης, τῆς ἄρα μόνον τὸ ἐλάχιστον ἐπορειας παρασχόσης τῇ σοφίᾳ, καὶ πρὸς τάτοις δὲ δέ τως Σε παρασηνάζων, ὡς ε πάντας τῶν διμοφύλων τεκμάλιζειν ταῦτας, Σε διὰ βραχέων μέλλειν τῆς φροντίδος σε τὸ ἀννελλιπὲς καρπώσας θατα. Οὐδὲ μὴν πολὺ διήμαρτον τῆς ἀληθείας, δέ τως δήπτας τῆς γνώμης ἔχοντες. Νῦν γάρ ἡκαν δημοσίᾳ ἐκφέρων τὴν Σεαυτές συζήτησιν, πάσι μὲν Φανερὸν ποιήσεις, στὶ μὴ μάτην τοῖς γεαμμασι συμβεβλώκας, ἀλλὰ χρησιμάτατον ἐκ τῆς προς ἀντὰ συνθολας ἀπήνεγκας κέρδος. Εὗγε δὲ ἡδη ταῦτης τῆς τύχης, καὶ ἥσπερ μὲν καλῶς ἔτυχες ἀρχόμενος, δέ τω καὶ σπένδε φιλονοι-

λογεικέστατα μέχρι τέττα τὸν ἀντὸν δράμειν δρόμον, ἔως
ἄν τὸν ὕψιστον τὴν παραπάτον ἀναβὰς κάρηνον, ἀτε τοῖς
ἀντῷ ἐπιχωρίαις ζώαις Μάταις ἐυχεσσος καὶ προσφίλης
τέυξῃ σεΦάντ, περιθαλλές καὶ καλλίς; ὅνπερ ἀν πεΦύ-
κασιν τοῖς ἑαυτῶν φίλοις ἐν μάλα γε προθύμως μεταδίδογαι.

ANDREAS J. WALDENSTRÖM.

A U C T O R I.

Vix glacialis hiems, borealibus edita cœlis,
Mitiq[ue] ora tulit nobis, cœpitque remitti:
Nostra nec alternum Zephyri jam terra Leporem
Sensit, non vasti laxarunt germina campi;
Cum video lenes FLOREM, qui surgit in auras,
Hortis Aonidum felici sidere natum.
Ille oculos pascit, gratum quoque spirat odorem.
Illi ne certet jucundi primula veris,
Nec quæ Flora suis ostentat lilia pratis.
Te loquor, o caros inter sors prima sodales,
Qui satis excultæ mentis jam prodis acumen,
Et dulci felix omen cum nomine jungis,
Idque facis dexter primævo flore juventæ!
His ego præclaris vere nunc gratulor ausis.
Qualis & assiduo FLORENS amaranthus honore
Non timet ardores cœli nec frigora brumæ,
Sic Tibi se facilem ferat indulgentia cœli,
Perpetuos veniens ut fructus præbeat ætas.

adplaudere voluit

AND. GRÖNDAHLE.

Öfver

HERR AUCTORENS

Första lärdoms prof, i liuset utgifwit.

MORALISATIUM I. BAIERIA

I, Store ock besitne Män ,
Som tästen om E'r arfwelän ,
Ho dem med rått må åga ;
Förläter, at wid Pallas hof
Til råttens dyra hägn och lof ,
Man ock wil nogot såga.

FLORELIUS, en yngling quick ,
Har winlægt sig med fog och skick
Wid theras fötter sitta ,
Som hafva med berömwård flit
Framwifat, huru mängas split
Kan dämpas , dem til nytta.

Hans snille-prof är heder wårdt ;
Jag önskar, at så alle lärdt
Med lärdom dygden para:
Nog sagt; hans trågna möda skal ,
Belönt med lof och åra all ,
Ur ingens minne fara.

CHRISTOPHER BERGGREN.

CHRISTOPHER BERGGREN.